

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет комп'ютерних наук
Кафедра дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Юрій КОТЛЯР



«26» 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АРТ-ТЕРАПІЯ

Спеціальність 123 Комп'ютерна інженерія
Спеціальність 022 Дизайн
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Розробник

Завідувач кафедри розробника

Завідувач кафедри спеціальності

Гарант освітньої програми

Декан факультету комп'ютерних наук

Начальник НМВ

Олена ТРИГУБ

Юрій ОДРОБІНСЬКИЙ

Ірина ЖУРАВСЬКА

Юрій ОДРОБІНСЬКИЙ

Ярослав КРАЙНИК

Юрій ОДРОБІНСЬКИЙ

Ангела БОЙКО

Євгенія ПОСТИКІНА



1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Арт-терапія	
Галузь знань	12 Інформаційні технології 02 Культура і мистецтво	
Спеціальність	123 Комп'ютерна інженерія 022 Дизайн	
Спеціалізація	— 022.01 Графічний дизайн	
Освітня програма	Комп'ютерна інженерія Графічний дизайн і реклама	
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	3	
Навчальний рік	2025/2026	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	5	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредити / 90 годин	
Структура курсу: — лекції — лабораторні — годин самостійної роботи	Денна форма	Заочна форма
	15	
	15	
	60	
Відсоток аудиторного навантаження	33%	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	—	
Форма підсумкового контролю	залік	

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: ознайомлення здобувачів освіти з витоками арт-терапії як видом психологічної корекції, особливостями сучасних напрямів арт-терапії, оволодіння практичними вміннями та навичками роботи з арт-терапевтичними техніками.

Завдання:

- ~ дослідити історію виникнення та розвиток арт-терапії;
- ~ проаналізувати світовий і вітчизняний досвід арт-терапії;
- ~ ознайомитись із формами, видами та методами арт-терапії;
- ~ вивчити основні напрями арт-терапії;
- ~ набути знання, практичні вміння та навички роботи з арт-терапевтичними техніками;

Очікувані результати навчання

В результаті вивчення дисципліни здобувач освіти

має знати:

- історію виникнення та розвитку арт-терапії;

- світовий і вітчизняний досвід арт-терапії;
 - форми, види та методами арт-терапії;
 - основні напрями арт-терапії;
- має вміти:**
- застосовувати арт-терапевтичні техніки для психологічної роботи з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням;
 - інтерпретувати результати арт-терапевтичних технік;
 - діагностувати та коригувати психологічні проблеми засобами арт-терапії;
 - модифікувати існуючі та розробляти авторські техніки арт-терапії.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма:

№	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	Історія виникнення та розвиток арт-терапії. Форми та види арт-терапії	3		10
2	Графічні методи арт-терапії	4	3	10
3	Характеристика кольорів та їхній вплив на емоційний стан людини	2		10
4	Сучасні напрями арт-терапії	4		10
5	Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням	2	12	20
	Разом за 5 семестр	15	15	60
	Всього за курсом	15	15	60

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план	К-сть годин
1	Лекція 1. Історія виникнення та розвиток арт-терапії. Форми та види арт-терапії Виникнення арт-терапії як галузі. Основоположники арт-терапії в Європі та США. Досвід вітчизняних вчених в арт-терапії. Всеукраїнська громадська організація «Арт-терапевтична асоціація». Особливості арт-терапії як методу. Переваги арт-терапії. Форми і функції арт-терапії.	3

2	Лекція 2. Графічні методи арт-терапії Техніки образотворчого мистецтва в арт-терапії. Значення лінії, плями, кольору та інших засобів художньої виразності в арт-терапії. Зображальні образи та метафори в арт-терапії. Нейрографіка як сучасний графічний метод арт-терапії. Принципи та алгоритми виконання арт-терапевтичної техніки «Нейрографіка». Значення фігур та кольору в нейрографіці. Види нейрографіки.	4
3	Лекція 3. Характеристика кольорів та їхній вплив на емоційний стан людини Символи кольорів в історії та в уяві людини. Вплив кольорів на психічний стан і здоров'я людини. Сприйняття людиною кольорів за температурним режимом.	2
4	Лекція 4. Сучасні напрями арт-терапії Відомі основні напрями арт-терапії: ізотерапія, колажування, глинотерапія, піскова терапія, музикотерапія, драматерапія, маскотерапія, казкотерапія, метафоричні асоціативні карти. Особливості застосування сучасних напрямів арт-терапії: фототерапії, флюїд-арту, фелт-терапії (нунофелтінг), фуд-арт-терапії, тканинної терапії, ландшафтної арт-терапії. Їхні основні завдання, функції та методи.	4
5	Лекція 5. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Техніка з вивільнення та зменшення впливу негативного почуття. Техніка з усвідомлення власного способу переживання образи. Техніка з усвідомлення вдячності роду, відновлення ресурсу. Техніка роботи з почуттями втрати, туги, прощенням. Техніка з рефлексії власного досвіду. Техніка з розвитку самоповаги, розуміння свого місця у соціумі. Техніка з визначення потреб особистості та формування життєвих стратегій. Техніка з усвідомлення життєвих цінностей. Техніка з усвідомлення власного ставлення до життя, основних життєвих пріоритетів. Техніка з усвідомлення відчуття власного тіла. Техніка з усвідомлення особистісного потенціалу, розвитку здатності до самовираження.	2
Всього:		15

4.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

№	№ зан.	К - т ь год.	Тема заняття
1.	1	2	Лабораторна робота №1. Графічні методи арт-терапії Створити рисунок в техніці «Нейрографіка», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.

2.	2	1	Лабораторна робота №2. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою «Картина в рамці», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
3.	2	1	Лабораторна робота №3. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою «Образ», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
4.	3	1	Лабораторна робота №4. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою «Нейромандала роду», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
5.	3	1	Лабораторна робота №5. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою «Прощальна листівка», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
6.	4	1	Лабораторна робота №6. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою «Скриня скарбів», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
7.	5	2	Лабораторна робота №7. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою «Особистий герб», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
8.	6	1	Лабораторна робота №8. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою

			«Мої потреби», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
9.	6	1	Лабораторна робота №9. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою «Ріка життя», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
10.	7	2	Лабораторна робота №10. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою «Велика картина мого життя», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
11.	8	1	Лабораторна робота №11. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою «Мій сад», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
12.	8	1	Лабораторна робота №12. Арт-терапевтичні техніки: робота з емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням Створити рисунок за арт-терапевтичною технікою «Двері», дотримуючись наведеного алгоритму виконання. Надати короткий аналіз рисунка в довільній формі.
Всього:		15	

4.3. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота. На основі вивчених арт-терапевтичних технік розробити власну модифікацію техніки роботи з (за власним вибором): емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Лекційні та півгрупові заняття проводяться в аудиторії, оснащений проектором та персональними комп'ютерами з підключенням до Інтернет для візуального супроводження, демонстрації презентацій, виконання лабораторних та самостійних робіт, комунікації та опитувань.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Залік

У кінці семестру передбачений залік, що проводиться у формі тестування. Тест складається з 10 питань, в яких по 3 варіанти відповіді (1 бал за кожну правильну відповідь (максимум 10 балів)), та практичного завдання (максимум 20 балів). Практичне завдання: розроблення власної модифікації техніки роботи з (за власним вибором): емоціями, самопізнанням, самокорекцією, цілепокладанням.

Перелік питань, що виносяться на залік

1. Назвіть відомих основоположників арт-терапії та вчених, які посприяли її розвитку як галузі.
2. Назвіть відомі основні напрями арт-терапії.
3. Назвіть відомі сучасні напрями арт-терапії.
4. Дайте визначення поняттю «арт-терапія».
5. Послідовність виконання арт-терапевтичної техніки «Нейрографіка».
6. Сутність та принципи нейрографіки.
7. Значення фігур та кольору в нейрографіці.
8. Історія виникнення арт-терапії як галузі.
9. Досвід вітчизняних вчених в арт-терапії.
10. Особливості арт-терапії як методу.
11. Переваги арт-терапії.
12. Форми і функції арт-терапії.
13. Види нейрографіки.
14. Символи кольорів в уяві людини.
15. Вплив білого кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.
16. Вплив блакитного кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.
17. Вплив бузкового кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.
18. Вплив жовтого кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.
19. Вплив зеленого кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.
20. Вплив коричневого кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.
21. Вплив помаранчевого кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.
22. Вплив рожевого кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.
23. Вплив синього кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.
24. Вплив сірого кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.
25. Вплив фіолетового кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірного та надмірного його використання.

26. Вплив червоного кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірною та надмірною його використання.
27. Вплив чорного кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірною та надмірною його використання.
28. Вплив кремового кольору на психічний стан і здоров'я людини за помірною та надмірною його використання.
29. Дайте визначення поняттю «фелт-терапія».
30. Дайте визначення поняттю «флюїд-арт-терапія».

«0» варіант залікового питання з тесту

Позитивний вплив на емоційний стан і здоров'я людини червоного кольору за помірною його використання:

- А. викликає підвищену емоційну реакцію, стимулює роботу мозку, підвищує кров'яний тиск, налаштовує на рішучі дії, має певний сексуальний заряд
- В. стимулює роботу мозку та зору, допомагає зосередитися, сприяє комунікабельності, відкритості, відвертості, рівноваженості, підвищенню інтелектуального рівня
- С. гасить роздратування, сприяє відкритості, готовності сприймати світ в усьому його різноманітті

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Лабораторна робота №1	5
2	Лабораторна робота №2	5
3	Лабораторна робота №3	5
4	Лабораторна робота №4	5
5	Лабораторна робота №5	5
6	Лабораторна робота №6	5
7	Лабораторна робота №7	5
8	Лабораторна робота №8	5
9	Лабораторна робота №9	5
10	Лабораторна робота №10	5
11	Лабораторна робота №11	5
12	Лабораторна робота №12	5
13	Самостійна робота	10
14	Залік	30
	Всього	100

6.1. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти на лабораторних заняттях

Навчальна дисципліна «Арт-терапія» передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчання. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в дистанційному (онлайн) режимі за

погодженням із керівником курсу, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Якісними критеріями оцінювання роботи здобувача освіти на лабораторному занятті є:

1. Повнота виконання завдання: елементарна, фрагментарна, неповна, повна.
2. Рівень самостійності здобувача освіти: під керівництвом викладача, консультація викладача, самостійно.
3. Рівень навчально-пізнавальної діяльності: репродуктивний, алгоритмічний, продуктивний, творчий.

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Робота виконана на високому науково-дослідницькому рівні у повному обсязі із самостійним застосуванням теоретичних знань на практиці.
4 бали	Робота виконана у повному обсязі на доброму науково-дослідницькому рівні. Проте наявні незначні неточності в технічному виконанні, застосуванні теоретичних знань на практиці. Здобувач освіти звертався за консультаціями до викладача.
3 бали	Робота виконана у повному обсязі на задовільному науково-дослідницькому рівні, проте із значною кількістю недоліків і помилок щодо її технічного виконання, застосування теоретичних знань на практиці. Здобувач освіти неодноразово звертався за консультаціями до викладача.
2 бали	Робота виконана на недостатньому науково-дослідницькому рівні, в неповному обсязі, із значною кількістю недоліків і помилок щодо її технічного виконання, застосування теоретичних знань на практиці.
1 бал	Робота виконана із повною відсутністю науково-дослідницької складової, технічного виконання. Здобувач освіти показує істотне нерозуміння проблеми, незнання навчального матеріалу. Обсяг роботи недостатній.
0 балів	Здобувач освіти не виконав завдання лабораторної роботи.

6.2. Критерії оцінювання самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання самостійних завдань здобувача освіти є:

1. самостійність виконання завдання;
2. правильність, точність, оптимальність реалізації поставленого завдання;
3. завершеність завдання;
4. вміння захищати результати виконаного завдання.

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
<i>9-10 балів</i>	Оцінюється робота здобувача освіти, який виконав самостійну роботу на високому науково-дослідницькому рівні із дотриманням всіх вимог щодо її оформлення. Здобувач освіти переконливо захищає результати представленої роботи. Відповідає на додаткові запитання, наводить аргументи на підтвердження власних думок, у відповідях відображає чітке знання спеціальних термінів, відповідних тлумачень, здійснює аналіз та робить висновки.
<i>7-8 балів</i>	Оцінюється робота здобувача освіти, який виконав самостійну роботу на доброму науково-дослідницькому рівні із дотриманням вимог щодо її оформлення, але із деякими неточностями. Здобувач освіти переконливо захищає результати представленої роботи. Відповідає на додаткові запитання, проте з незначною кількістю помилок, не має достатньої аргументованої думки, висновки неповні.
<i>5-6 балів</i>	Оцінюється робота здобувача освіти, який виконав самостійну роботу на достатньому науково-дослідницькому рівні, проте із значною кількістю недоліків і помилок щодо її оформлення. Здобувач освіти володіє матеріалом і частково відповідає на додаткові питання, але наявні неточні формулювання у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики, відповіді неповні, не містять усіх необхідних відомостей про предмет запитання. Здобувач освіти непереконливо захищає результати представленої роботи, не може зробити аргументовані висновки.
<i>3-4 бали</i>	Оцінюється робота здобувача освіти, який виконав самостійну роботу на недостатньому науково-дослідницькому рівні, із значною кількістю недоліків і помилок щодо її оформлення. Здобувач освіти непереконливо захищає результати представленої роботи. Відповіді на питання свідчать про наявність значних прогалин у знаннях, їх поверховість.
<i>1-2 бали</i>	Самостійну роботу виконано із повною відсутністю науково-дослідницької складової, оформлення не відповідає вимогам. Здобувач освіти показує істотне нерозуміння проблеми, незнання навчального матеріалу. Обсяг роботи недостатній. Здобувач освіти не здатен захистити результати представленої роботи. Відповіді на поставлені питання є неправильними, допущено грубі змістові помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань чи їх безсистемність та поверховість.
<i>0 балів</i>	Здобувач освіти не виконав завдання самостійної роботи.

6.3. Критерії оцінювання навчальних досягнень на заліку (практичне завдання)

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
18–20 балів	Здобувач вищої освіти продемонстрував глибоке розуміння базисної техніки та запропонував якісну, логічно вибудовану авторську модифікацію. Робота має практичну цінність.
14–17 балів	Техніка модифікована, етапи описані зрозуміло, проте авторський внесок є незначним (наприклад, змінено лише формулювання запитань) або відсутнє глибоке обґрунтування змін.
10–13 балів	Робота має описовий характер, модифікація формальна. Є помилки в логіці побудови вправ або порушена структура роботи.
0–9 балів	Робота не відповідає темі, є плагіатом або не містить ознак модифікації (просте копіювання існуючої методики).

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Основні:

1. Арттерапія в роботі психолога: інноваційні підходи : зб. матер. V Всеукр. наук.-практ. конференції, 23–27.10.2023. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2023. 140 с.
2. Ільченко І. С. Арт-терапія: навчальний посібник для студентів. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. 150 с.
3. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії : навч.-метод. посібник. Ч. 1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
4. Калька Н., Ковальчук З., Одинцова Г. Практикум з арт-терапії : навчально-методичний посібник. Ч. 2. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 148 с.
5. Кошель А. П., Кульбако Н. П. Використання елементів арт-терапії в умовах освітнього процесу закладів дошкільної освіти : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Дошкільна освіта», методистів, вихователів закладів дошкільної освіти та батьків дітей дошкільного віку. Чернігів : ФОП Баликіна О.В., 2020. 90 с.
6. Одробінський Ю. Методи інтуїтивно-асоціативного пошуку в дизайні графіки. Могилянські читання – 2024: досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти. Технічні науки : XXVII Всеукр. наук.-практ. конф. : 6–10 листоп. 2024 р., м. Миколаїв : тези. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2024. С. 225–230.
7. Простір арт-терапії. Збірник наукових праць. Вип. 1 (33). 2023. 109 с.
8. Простір арт-терапії: ресурси зцілення : матеріали XI міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Київ, 3-4 квітня 2014 р.). К. : Золоті ворота, 2014. 198 с.
9. Простір арт-терапії: творча інтеграція та трансформація в епоху плинного модерну : матеріали XV Міжнародної міждисциплінарної науково-

практичної конференції (м. Львів, 16-18 лютого 2018 р.). К. : Золоті ворота, 2018. 196 с.

10. Тараріна О. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій. Київ : Астамір-В, 2024. 235 с.
11. Тараріна О. Практикум з арт-терапії: скринька майстра. Київ : Астамір-В, 2025. 224 с.
12. Шевченко М. В. Фототерапія як синтез методів психотерапії. Психологія особистості. Габітус. Вип. 25. 2021. С. 139–143.

7.2. Додаткові:

1. Бабій І. В. Теорія і практика арт-терапії : навчально-методичний комплекс. Умань : Алмі, 2014. 75 с.
2. Лазорко О. В. Арт-терапія: методичні рекомендації до виконання практичних та лабораторних робіт для студентів спеціальності «Психологія» денної форми навчання. Луцьк, 2018. 43 с.
3. Полторак Л. Ю. Арт-терапія : методичні вказівки для спеціальності 053 «Психологія». Л. Ю. Полторак. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. 56 с.
4. Чепурна Г. Л. Основи Арт-терапії : методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 227 – Фізична терапія, ерготерапія. Чернігів : ЧНТУ, 2019. 51 с.

7.3. Інформаційні ресурси:

1. Короход Я., Корнута Л. Арт-терапія : навч.-метод. реком. для здобув. почат. рівня (короткого циклу) вищ. освіти ступеня молод. бакалавра ф-ту психології, політології та соціології НУ «ОЮА»); Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 40 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/009c19d0-1332-4a50-9c96-a61f8c704b9e/content>
2. Сучасні арт-терапевтичні технології : електрон. метод. рекомендації до практич. занять з курсу «Сучасні арт-терапевтичні технології» для студ. першого (бакалавр.) рівня вищої освіти. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2023. 40 с. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5e8defe2-d6f7-4c42-a24c-20bfl5d88cf6/content>